

**Opetus- ja kulttuuriministeriön
lukuvuosimaksujen arviointi- ja
seurantaryhmän seminaari 13.11.2018**

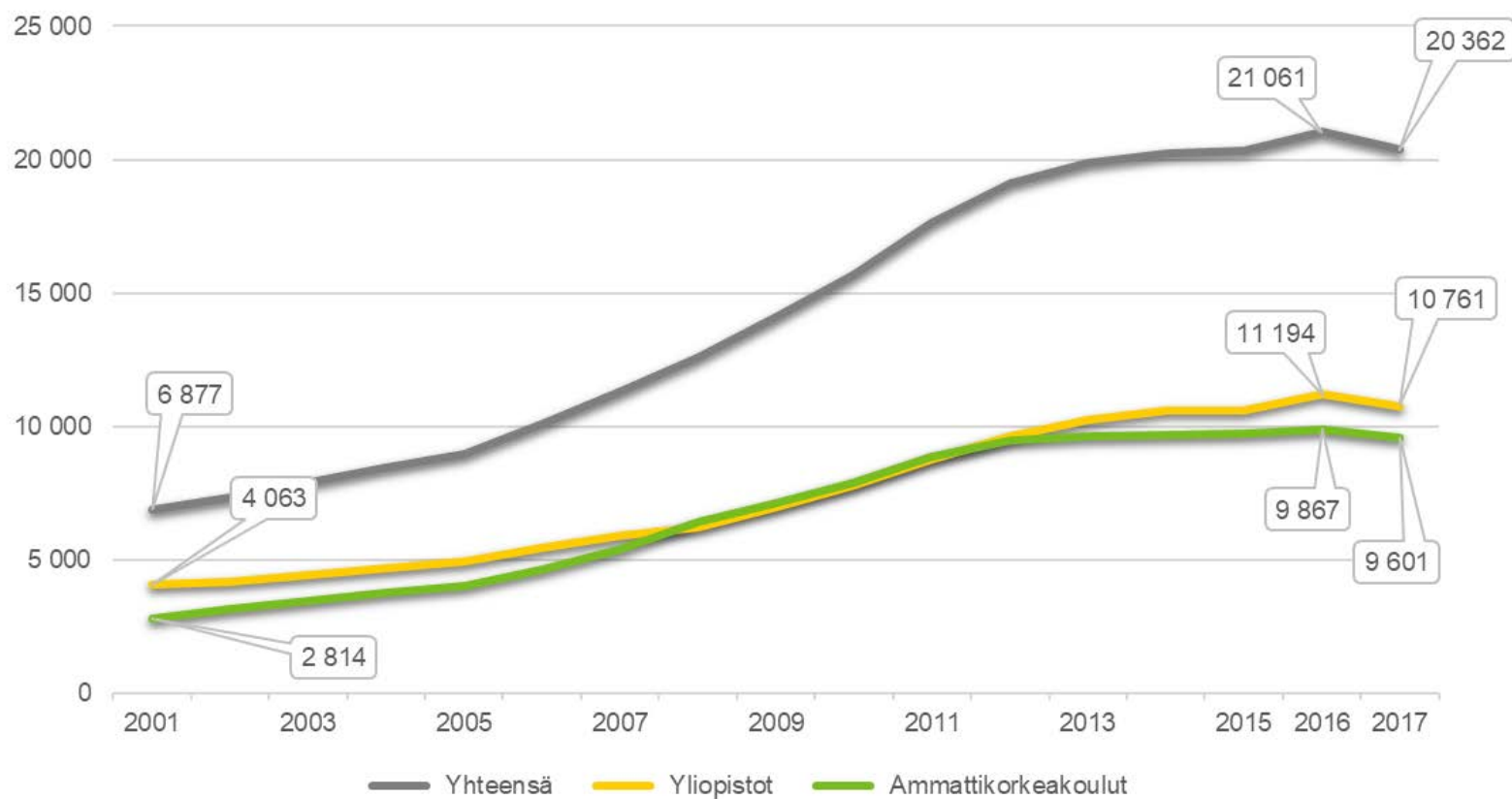
**Lukuvuosimaksujen käyttöönotto
seuranta- ja arviointiryhmän silmin**

Opetusneuvos, ryhmän päällikkö
Birgitta Vuorinen

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

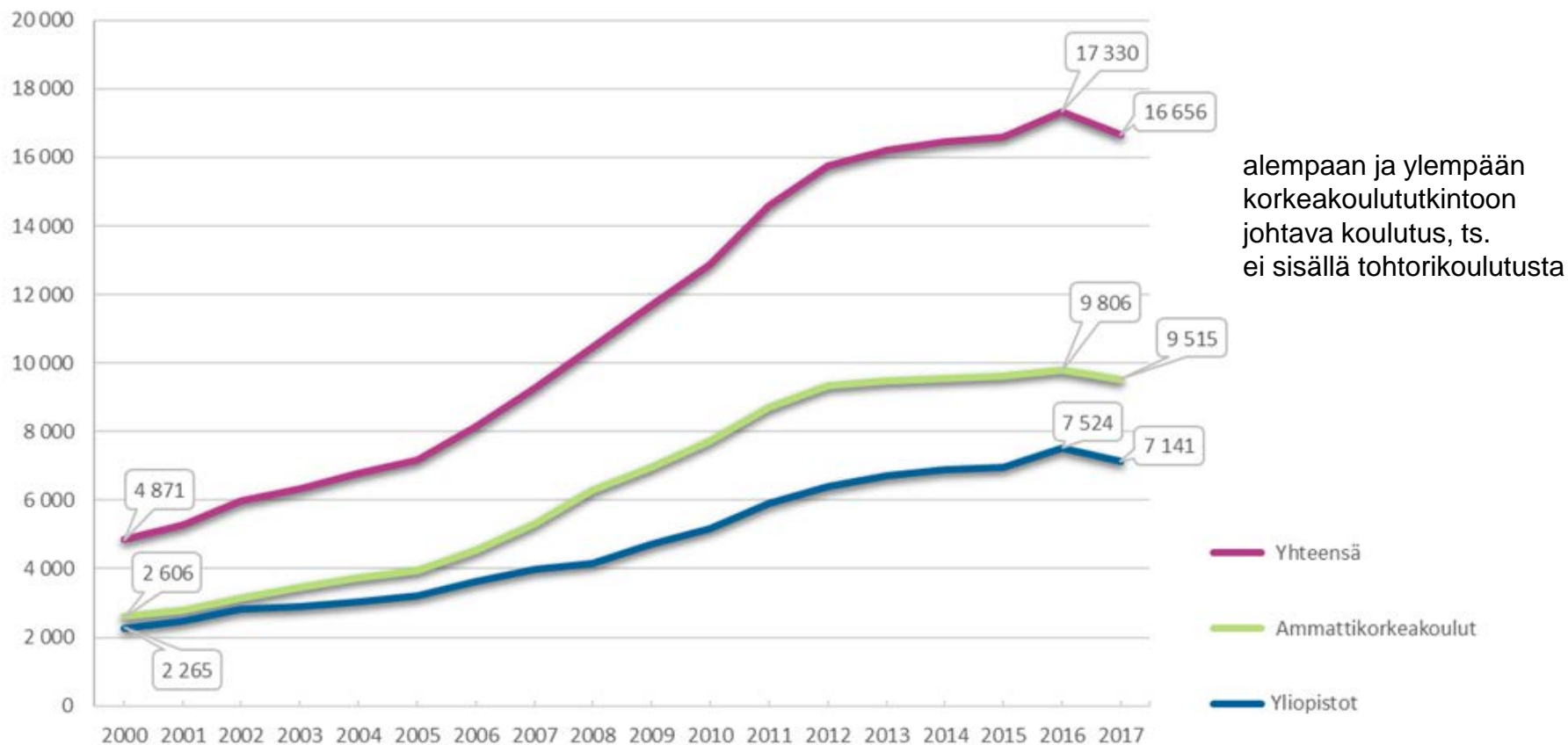
Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä suomalaisissa korkeakouluissa 2000–2017

Number of international students 2000–2017, all three cycles

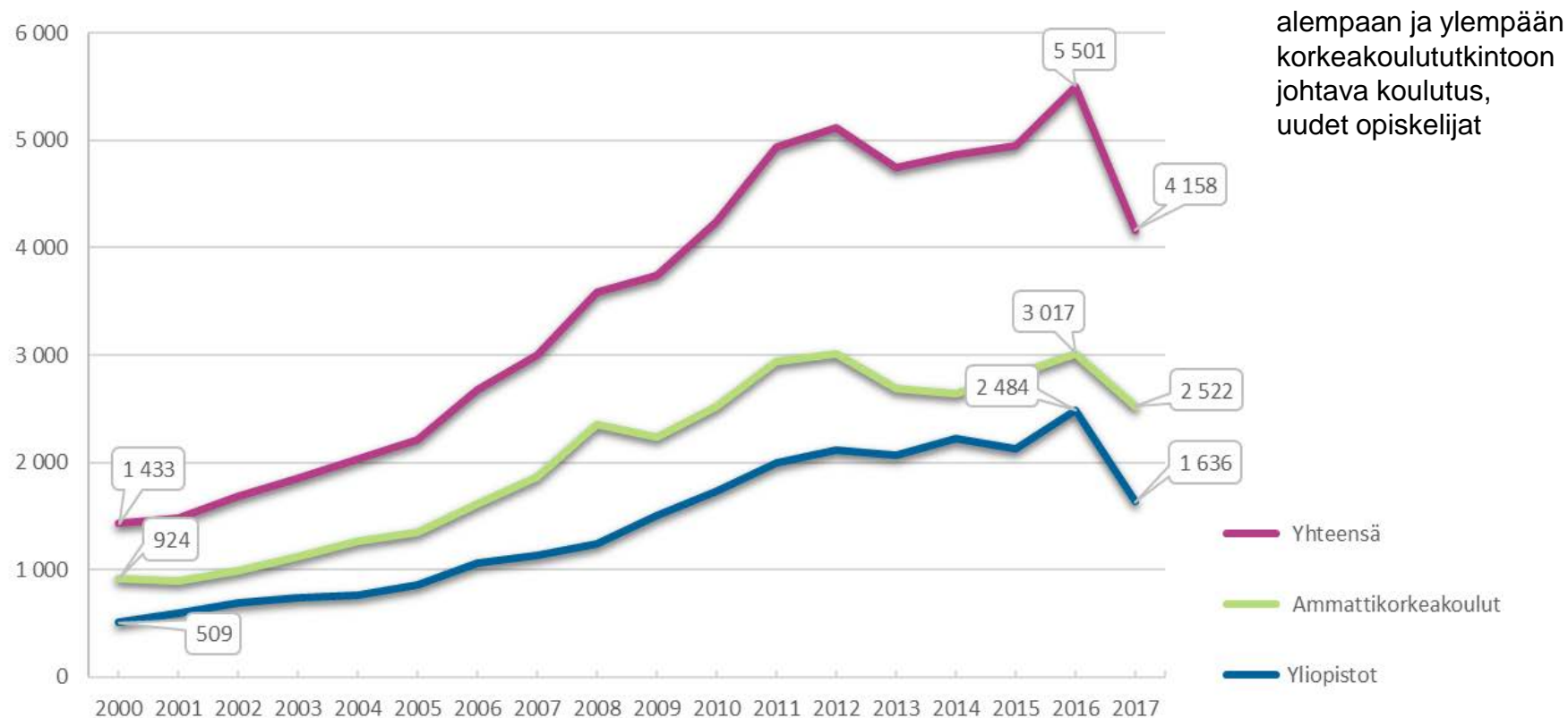
Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä suomalaisissa korkeakouluissa 2000–2017

Number of international students 2000–2017, first and second cycle

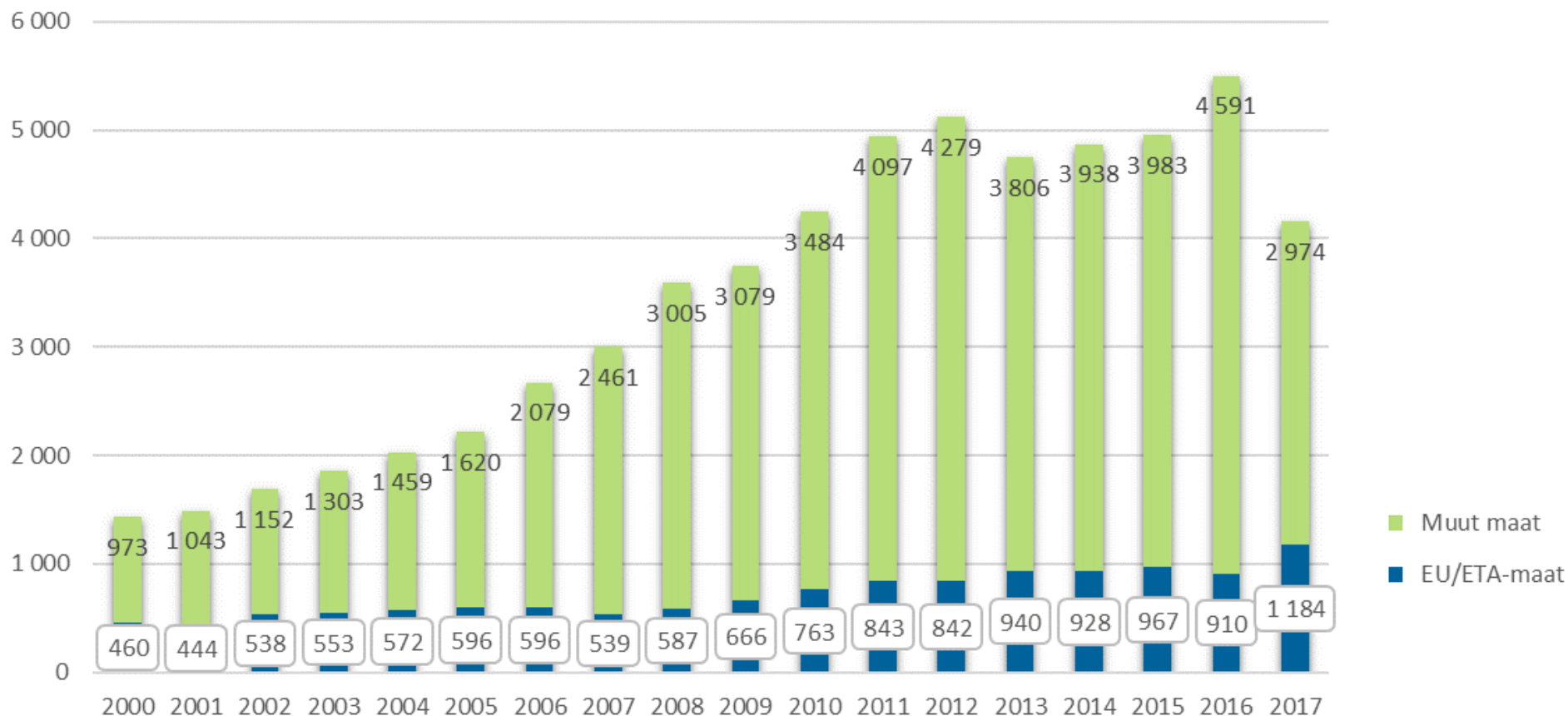
Uusien ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä suomalaisissa korkeakouluissa 2000–2017

New international students enrolled 2000–2017

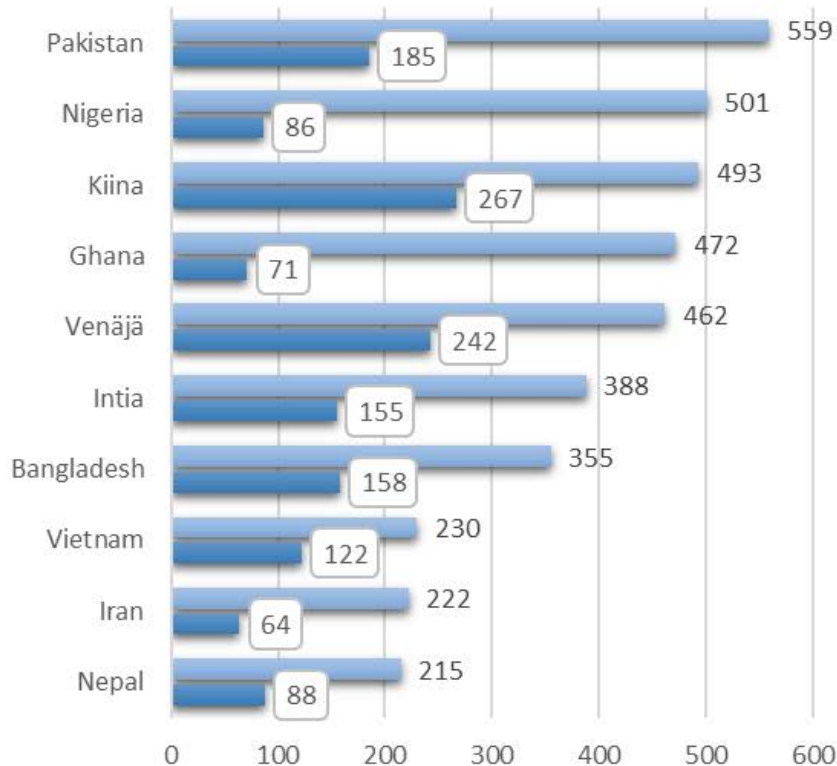
Uudet ulkomaalaiset opiskelijat EU/ETA-maista ja muualta 2000–2017

New students, EU/EEA and non-EU/EEA

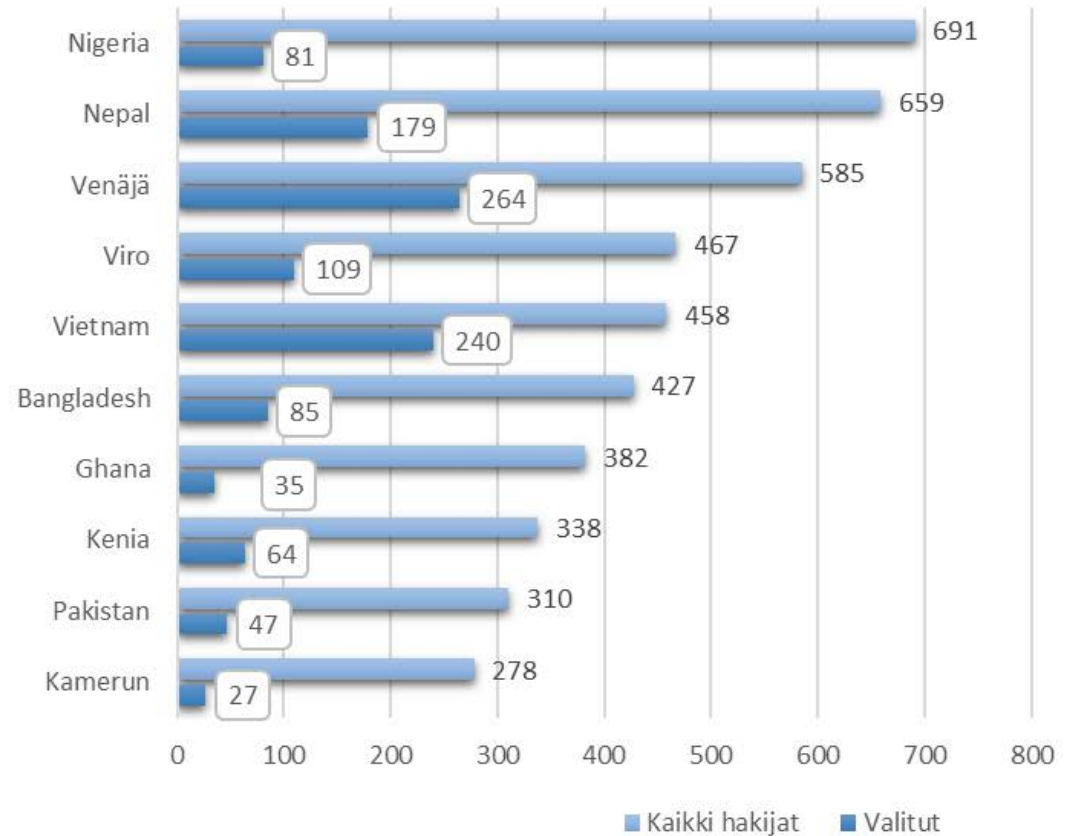

10 yleisintä kansalaisuutta korkeakouluihin hakeneissa ja valittujen määrä 2017

Yliopistot

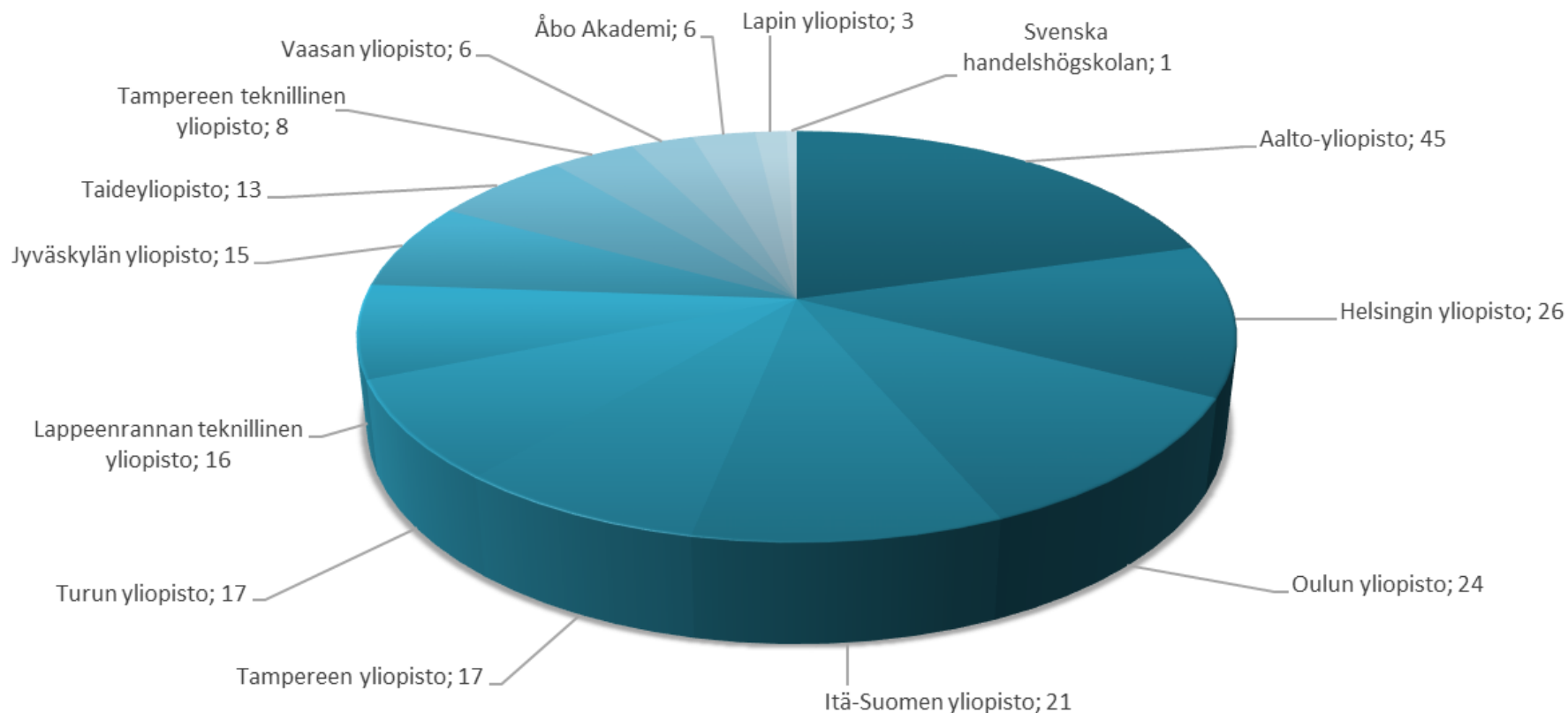
Ammattikorkeakoulut

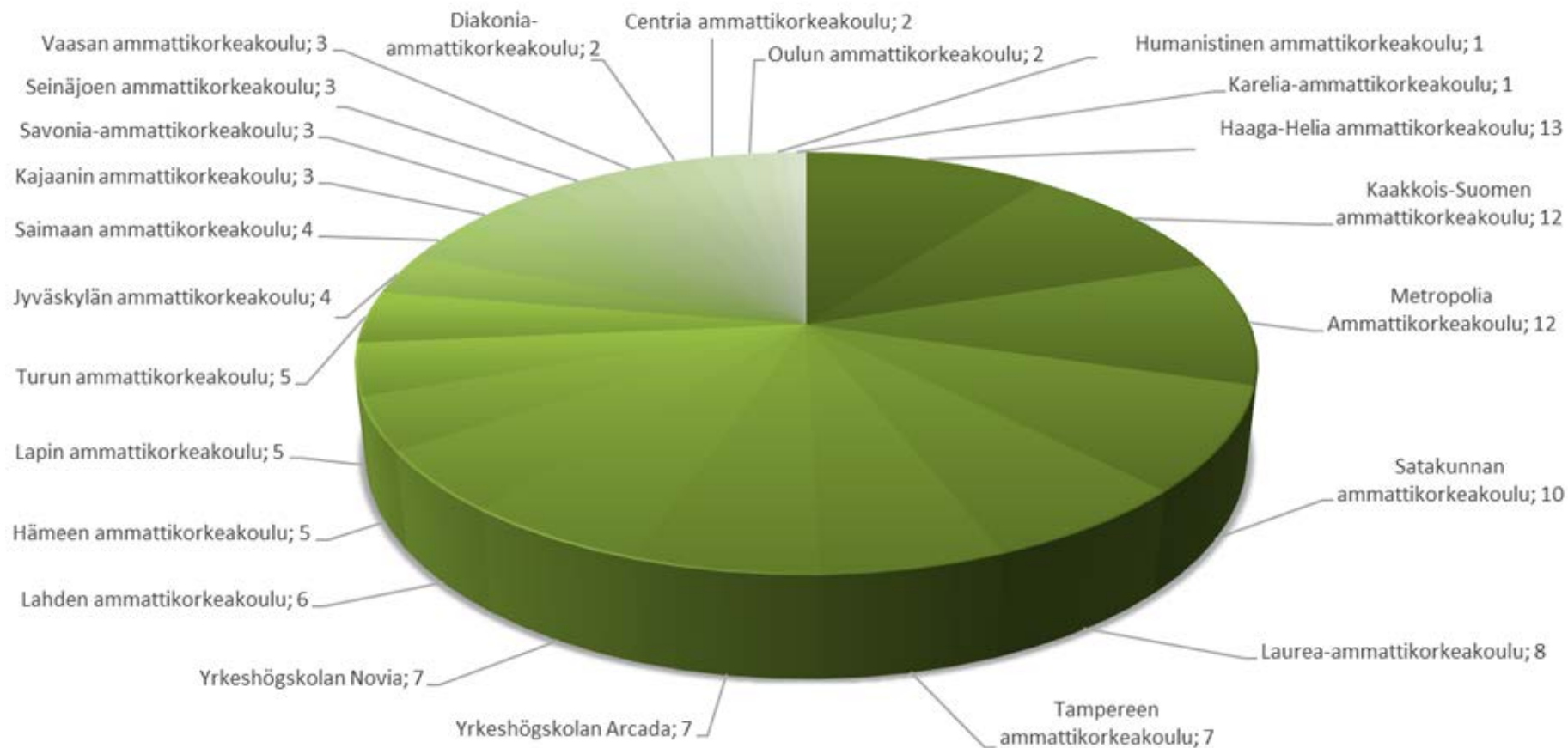
Vieraskielisten ohjelmien määrä yliopistoissa 2017–2018

Number of international programmes 2017–2018, universities

Vieraskielisten ohjelmien määrä ammattikorkeakouluissa 2017–2018

Number of international programmes 2017–2018, UAS

LUKUVUOSIMAKSUT JA APURAHAT

Fees

- 2 100 – 18 000 €
- Apurahoja 25 % – 100 %:lle maksuvelvollisista, lisäksi osassa elinkustannusapurahoja
- Apurahat kattavat 10 – 100 % lukuvuosimaksusta
- n. $\frac{3}{4}$ kaikista maksuvelvollisista sai apurahaa, n. $\frac{1}{4}$ maksoi täyden lukuvuosimaksun
- Koulutuksen kehittämiseen 2,7 M€

Seuranta- ja arviointiryhmän johtopäätökset ja kehittämissuhteukset

1. Korkeakoulujen kansainvälistymisen edistäminen edellyttää korkeakouluilta **selkeää tavoitteenasettelua**. Korkeakoulujen tulisi strategisella tasolla määrittää laadullisten tavoitteiden lisäksi myös määrällisiä tavoitteita kansainvälisille ohjelmille, opiskelijoille ja lukuvuosimaksujen tuotoille.
2. Lukuvuosimaksujen käyttöönoton tavoitteena oli koulutusviennin esteiden poistaminen ja korkeakoulujen rahoituspohjan laajentaminen. Osa korkeakouluista pelkäsi muutoksen romahduttavan ulkomaalaisten opiskelijoiden määrän, mikä vaikutti niiden apurahakäytäntöihin. Käytännöt, joissa lukuvuosimaksun kattavia apurahoja myönnetään kaikille tai lähes kaikille paikan vastaanottaneille maksuvelvollisille opiskelijoille, eivät tuo lisävoimavaroja korkeakoulujen ohjelmien kehittämiseen. Korkeakoulut eivät myöskään ole tasapuolisessa kilpailuasemassa, kun samanaikaisesti on tarjolla sekä maksullista että käytännössä maksutonta koulutusta EU/ETA-alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille. **Korkeakoulujen tulee uudistaa lukuvuosimaksujen ja apurahojen kokonaisuutta vastaamaan lain tarkoitusta.**

3. Korkeakoulujen **apurahakäytännöt vaihtelevat** suuresti, mikä voi olla hakijan näkökulmasta haasteellista. Myöskään korkeakoulujen yhteisiä apurahaohjelmia ei ole syntynyt markkinoinnin tueksi. Kansainvälisen näkyvyyden ja vetovoiman lisäämiseksi olisi syytä selvittää **mahdollisuus kansallisen apurahaohjelman käynnistämiseen**.
4. Työryhmän toteuttaman opiskelijakyselyn mukaan korkeakoulujen **kansainväliset opiskelijat ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä korkeakoulujen hakuprosesseihin**. Hakuaikoja, paikan vastaanottamiseen liittyviä aikatauluja ja niiden yhteyksiä apurahojen myöntämiskäytäntöihin on kuitenkin **syytä sovittaa** yhteen korkeakoulujen ja Opetushallituksen yhteistyönä.
5. **Lukuvuosimaksuja ja apurahoja koskevan tiedon tulisi olla helposti ja oikea-aikaisesti saatavissa korkeakouluista ja keskitetyistä palveluista**. Mikäli korkeakoulu käyttää markkinointinsa tai opiskelijarekrytointinsa tukena kaupallisia toimijoita, vastaa korkeakoulu siitä, että niiden välittämät tiedot ovat oikeita. Lisäksi korkeakoulun tulee omassa viestinnässään tehdä selväksi, että **kaupallisten toimijoiden kautta hakeminen ei tuota etua korkeakouluun pääsyssä, ja että maksutta voi hakea kaikkiin koulutuksiin**, esimerkiksi Opintopolku.fi-palvelun kautta.

6. Eri korkeakoulut ovat ottaneet lukuvuosimaksut käyttöön ja kehittäneet maksuihin ja apurahoihin liittyviä käytäntöjään sekä markkinointiaan omista lähtökohdistaan. **Kansainvälisillä koulutusmarkkinoilla menestyminen edellyttää kuitenkin korkeakoulujen voimavarojen yhdistämistä ja nykyistä tiiviimpää yhteistyötä.** Yhteistyö mahdollistaisi myös korkeakoulujen tarkoituksenmukaisen työnjaon ja profiloitumisen kansainvälisesti. **Korkeakoulujen erilaisten verkostojen ja muiden yhteistyörakenteiden toimintaa on syytä jatkaa ja kehittää.**

7. Kansainväliset opiskelijat ovat vielä osittain hyödyntämätön voimavara suomalaiselle yhteiskunnalle ja suomalaisen osaamisen kehittämiseksi. Suomalaisessa yhteiskunnassa toimiminen edellyttää usein suomen tai ruotsin kielen taitoa. **Korkeakoulujen tulisi sisällyttää koulutusohjelmiin tai muutoin mahdollistaa suomen tai ruotsin kielen opinnot** siten, että Suomeen työllistymistä toivovat voivat opintojensa aikana kehittää kielitaitoaan vähintään **A2/B1-tasolle.**

8. Kansainvälisten opiskelijoiden näkökulmasta suurimpia haasteita ovat integroituminen korkeakouluyhteisöön sekä työelämäyhteyksien ja verkostojen puuttuminen. **Korkeakoulujen tulee varmistaa, että palveluita ja mahdollisuuksia osallistua korkeakouluyhteisön toimintaan myös muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä on riittävästi.** Korkeakoulujen tulee yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa kiinnittää erityisessä huomiota rakenteisiin ja toimintaan, jotka mahdollistavat kansainvälisen opiskelijan **harjoittelun ja työllistymisen. Ylioppilas- ja opiskelijakunnat** voivat myös vahvistaa rakenteita, jotka edistävät kansainvälisten opiskelijoiden verkostoitumista ja viihtymistä Suomessa.
9. **Maahantulon lupakäytännöt ovat pääosin toimivia.** Korkeakoulujen palautteen perusteella lupien uusimisessa (**jatkoluvat**) tulee nykyistä paremmin huomioida hakijoiden yksilölliset elämäntilanteet. Korkeakoulujen, opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen, ulkoministeriön sekä Maahanmuuttoviraston tulee **lisätä keskinäistä tiedonvaihtoa ja yhteistyötä opiskelijoiden maahantuloprosesseihin sujuvoittamiseksi.**

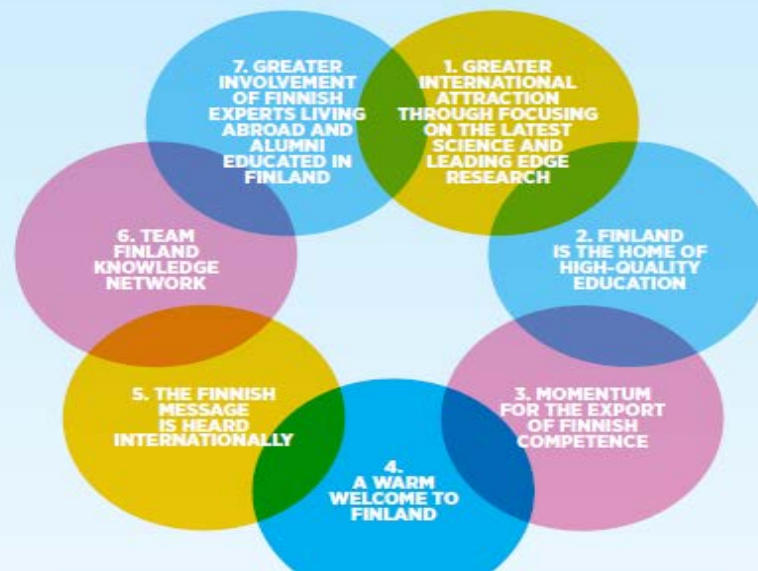
10. Lukuvuosimaksuihin ja apurahakäytäntöihin liittyvää **tietopohjaa tulee kehittää niin kansallisesti kuin korkeakoulujenkin tasolla**. Luotettava ja yhteismitallinen tieto on edellytys tietoon perustuvassa päätöksenteossa. Opetus- ja kulttuuriministeriön tulee yhdessä korkeakoulujen kanssa selkeyttää ja ottaa käyttöön **yhtenäiset lukuvuosimaksuihin liittyvät käsitteet tiedonkeruun helpottamiseksi**.

Seuranta- ja arviointiryhmä kiittää
korkeakouluja ja opiskelijoita
yhteistyöstä!

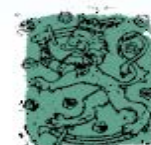
BETTER TOGETHER FOR A BETTER WORLD

**GENUINELY INTERNATIONAL
HIGHER EDUCATION COMMUNITIES**
– success is built on quality –

POLICIES TO PROMOTE
INTERNATIONALISATION IN FINNISH HIGHER
EDUCATION AND RESEARCH 2017-2025

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Ministry of
Education
and Culture

<https://wiki.eduuni.fi/display/CSCKOOTUKI/Koontisivu+tyoskentelyn+tuloksista>

<https://wiki.eduuni.fi/display/CSCKOOTUKI/Kysymyksiä+ja+vastauksia+lukuvuosimaksutiedoista>

Not everything that counts can be counted
and not everything that's counted truly
counts

Albert Einstein